

Zurug

[Faint, illegible handwritten notes]

Met dankbaar gevoel mogt de vader zijn kind wederom in het leven, als het ware, terug zien gebragt, en alzoo aan het ouderlijk hart drukken, en hij zal, zoo lang hij ademen mag, met een warm gevoel van dankbaarheid bezielde blijven voor onzen braven stadgenoot die reeds zoo vele ouders hun geluk vergrootte.

T U R K I J E.

KONSTANTINOPOL den 26 Junij.

Het Beiram feest is den 23 dezer begonnen, en wel met een plechtige processie naar de moskee en met het gewone bezoek (*Rikab*) der grooten des riks bij den Sultan. Het woord *Rikab* beteekend Stijgbeugel des Grooten Heers, waarin, naar de meening der Oosterlingen, de eigenlijke zetel der regering van een zwervend krijgshaftig volk, hetwelk de Osmanlijs Turken genoemd worden, zich bevindt. Sedert de Sultan's residens in Europa Serails residenten, is van dit veelbeduidende teken der heerschappij slechts het woord nog overgebleven. De Reis-Effendi, die de dit feest geene mededeeling der burocratische gangen en alle zaken laten rusten. Niet kenmerkt het turkische karakter meer, dan de onverschilligheid waaraan men zich gedurende dit feest overgeeft, en welke thans niet dan nadeelig voor de natie kan zijn.

De berigten uit Griekenland nopen de aan de Grieken aangeboden amnestie zijn niet gunstig. De Grieksche bisschoppen, die belast waren deze amnestie aan hunne geloofsgenooten aantebieden, hebben geene gelegenheid gevonden zich tot de natie te wenden, en zijn door den graaf *Capo d'Istria*, die zich bij hen als vertegenwoordiger der Grieksche natie vervoegde, te Poros met de volgende woorden afgescheept: „Keer terug van waar gij gekomen zijt, en zeg aan de Porte dat de Grieksche natie geene genade behoeft, en dat zij hare vrijheid te duur gekocht heeft om zich op nieuw aan ijdele beloften opteofferen.” Werkelijk hebben de bisschoppen den 5 Junij Poros verlaten en keeren hierwaarts terug.

De Russische admiraal, graaf *Heiden*, heeft aan alle Europeesche consuls in de havens der Middellandsche Zee en des Archipels eene circulaire gezonden, waarin hij verklaarde dat hij, bij den tusschen Rusland en de Porte uitgebroken oorlog, zal gebruik maken van het visitatie-regt der neutrale schepen, ingevolge het in 1801 met Engeland gesloten verdrag; tevens verklaart hij de haven van Smirna voor neutraal, van elken aanval van zijnen kant verzekerd, zoo lang men de goede gezindheid van zijn hof, hetwelk den Europeeschen handel niet wil benadeelen, erkennen en geene maatregelen ten nadeele der Russische vlag nemen zal.

De Engelsche admiraal *Codrington* is door zijn hof terug geroepen en zal door een ander vervangen worden; dit berigt heeft wegens de herinnering aan Navarino alhier eene algemeene vreugde veroorzaakt.

Van den Donau zijn 300 Saporogische kozakken naar de hoofdstad en op de galeijen gebragt geworden. Deze kozakken, welke turksche onderdanen zijn en in verstandhouding met Rusland stonden, kunnen niet als Russische krijgsgevangenen beschouwd worden.

Uit Azie heeft men ook nadeelige berigten; de Janitsaren die te Erserum in openbaren opstand zijn, schijnen met de voorwaartsrukkende Russen in verstandhouding te staan en met hen eene gemeenschappelijke zaak te maken.

BUCHAREST den 4 Julij.

Het hoofdkwartier van Keizer *Nicolaas* was den 29 Junij nog te Karassu, (doch is, gelijk uit het gisteren medegedeeld legerberigt blijkt, den 6 Julij naar Bazardjick opgebroken); Z. M. wagtte op berigt van den overgang des armee-korps van den generaal *Roth* over den Donau, om met het hoofdkwartier optebreken en order te geven de operationen tegen Schumla voortzetten. De generaal *Roth* was reeds met de hoofdmagt van zijn korps bij Hirsowa aangekomen en zijne achterhoede zoude dadelijk volgen. (Dit berigt doet veronderstellen dat de generaal *Roth* met zijne 40000 man op Schumla zal trekken om die sterke positie aantetasten, terwijl de Keizer met het hoofdleger langs de Zee naar de Turksche hoofdstad zal marcheren; spoedig zal zulks blijken.)

De voorhoede van het armee-korps van den generaal *de Witt*, wordt morgen in Bucharest verwacht. De Keizerlijke garden, welke te Iulshin staan, hebben havel ontvangten met geforceerde marschen naar den Donau te trekken, waaruit men alhier het besluit trekt dat de marsch naar Konstantinopel door den Keizer besloten is.

D U I T S C H L A N D en Aangrenzende Rijken.

Wien den 15 Julij.

Van de Bosnische grenzen schrijft men in dato den 8 Julij het volgende:

Den 24 Junij had de Visier of Pacha van Bosnie aan de bij *Saïkoun*, hoofdstad der provincie, verzamelde troepen last gegeven de uniformen aantetrekken ingevolge het reglement uit Konstantinopel ontvangen, vervolgens op Orlovo-Polje, bij de Drina, te marcheren en van daar in Servie te trekken om tegen de Russen te ageren. *Muscat-Begh*, bevelhebber van *Orlovo*, trok met eenige ajahs en helje, het eerst het uniform aan; hetgeen de andere Turken zoo verwoed maakte dat zij alle de militairen die het nieuwe uniform aan hadden, vermoordden. Dit was het teken tot eenen algemeenen opstand tegen de Porte. De Visier, welke zich gewapenderhand hiertegen wilde verzetten, werd geslagen en gevangen genomen. De opstandelingen maakten zich van de stad meester, sloten alle de poorten der stad en plaatsten er kanonnen voor. De Kapidgi-Pacha, welke van Konstantinopel gekomen was, en de vlugt had genomen, werd achterhaald, te rug gevoerd en in de gevangenis geworpen; de keizer, welke door den Visier naar Konstantinopel was gezonden, trof hetzelfde lot. Hierop maakten de hoofden van den opstand zich van het geslacht *Iskender* meester en verklaarden dat de oorlog tegen Rusland voortdurend zal en dat de ingevorde nieuwigheden strij-

dig waren met de wetten van den Koran.” (Bosnie, eene der Turksche provincien, grenst aan Illyrie, Slavonie, Dalmatie en Servie; het is vruchtbaar en heeft zilvermijnen. De hoofdstad *Saïkoun* of *Saïkoun-Serai* telt 65000 inwoners en heeft een oud sterk kasteel. De provincie telt 850,000 zielen, grootendeels van de Grieksche godsdienst. *Mahometh II* bemagtigde deze provincie in 1465 op *Stephanus* die er Koning van was, en welke levendig wordt vermeld. Die onachtzame Turken!)

G R O O T - B R I T T A N N I E.

Londen den 29 Junij.

Ontrent de verneemingen van Oporto door de Miguelisten verneemt men nadat de volgende bijzonderheden: De constitutionnelen hebben geene slag gegeven; maar zijn in stilte afgetrokken. Ter dekking van hunne aftogt, hebben zij de schipbrug over de Douro vernield, en de Miguelisten hebben deswege twee dagen moeten wachten om de rivier over te trekken en te Oporto te komen. Alhoewel vanden zij men de minsten weerstand en er is dus geen drop bloed vergoten. Men kent de oorzaak van deze loop der zaken nog niet volkomen. Het schijnt intusschen dat er den 2 Julij een bijeenkomst werd gehouden, waarbij alle legerhoofden tegenwoordig waren, en toen het besluit genomen, dat de generaal *Saldanha* een slag moest wagen om Oporto te dekken, en dat het leger, bij het mislukken van dien slag, op Benafiel zoude terugtrekken; dat men dan het korps van *Seipant Figueira* uitsien jagen, de constitutionnelen van *Almeida* de hand wijzen, en eene beweging op *Lisabon* ondernemen zoude. De uitslag dezer bemadiging werd aan de provisionele junta medegedeeld, welke, zoo de slag verloor, tot op drie leden moest worden vermindert; waarvan de generaal *Saldanha* president zoude zijn. Dit besluit moest nog nauwelijks bij de junta bekend zijn geweest, toen er een brief van den generaal *Saldanha* ontvangen werd, waarbij deze berigte, dat de troepen den moed hadden opgegeven en de kolonels verklaard hadden, dat zij geen slag wilden leveren — dat hij dienvolgens geen strijd kon aangaan en het bevel over het leger nederleide. In dezen toestand, moest de junta op *Lisabon* behoudt bedacht zijn en derzelver leden stuggeten op de schepen, die op de rivier lagen. De markies van *Palmeira*, de graaf van *Mila Flor* en de generaal *Saldanha* en *Stabbs* gingen op de vloot de *Beffort*; de constitutionnelen troepen, die den 2 vroege aangekomen, gingen uiteen en sloegen den weg naar *Guimaraes* in, gevolgd wordende door een korps vrijwilligers, hetwelk gewant liep, wegen den ijver, dien hetzelfde voor het charter en de zaak van den *Porto* had doen blijken.

Verscheidene leden der junta zijn reeds te Londen. Onder dit getal is de heer *Mogallan*, oud lid van de kamer der afgevaardigden.

(Vervolg en slot, zie nummer 29.)

Wij zullen den heer *de Corbiere* als afgevaardigden in zijne loopbaan niet terug laten. Hij houdt hem bij elken stap, met denzelfen geest bezielde aantreffen, steeds de uitzondering op exceptionele wetten ondersteunende, en in alle omstandigheden, de vijand van elk denkbeeld hetwelk de onwenteling, betrekkelijk de vrijheid en gelijkheid nog heeft nagelaten, en altijd met hem medewerkende, wier doel niet anders is, dan ons in verlichting en beschaving te doen terug keeren.

Na dit alles zal men vragen of de heer *de Corbiere* het aan zijne verdiensten en groot vooruitzicht te danken heeft, dat hij tot hoofd van het publiek onderwijs den 22 December 1820, tot minister van Binnenlandsche zaken den 14 December 1821, en vervolgens tot graaf enz. benoemd werd! wij denken neen, en dat de heer *de Corbiere* tot voorzitter van het publiek onderwijs werd aangesteld, was om reden zijne partij hem gaarne in het ministerie geplaatst zag, en dit trapgewijs moest geschieden; hij werd minister om dat deselve partij de overhand behield, de heer *Simeys*, uit het ministerie wist te verwijderen en alst later wande dan door de heer *de Corbiere*, hare ongunst te kunnen volveren. De heer *de Corbiere* was nauwelijks tot deze hooge waardigheid geklimmen, of begon alreeds zijn denkbeeld van zuivering in werking te brengen; alle de ambtenaren van zijn begind afhankelijk waren bij zijne aanstelling geheel ter neer geslagen, ja zonder acht te slaan op talenten noch bewezen diensten, of den bekrompenen staat der ambtenaren ontzette de heer *de Corbiere* alle die genen uit hunne posten, welken met hem in denkwijze verschilden, beginnende met hen, die zich niet onderdanig genoeg betoonden, van de prefecten tot den secretaris van eenen burgemeester (*mair*) van de directeuren eener administratie of beheer, tot den minister kantspor bediende, allen waren de afwijrings-kroon van den minister doorstaan. Menschen gelijk de heer *de Roche Foulcaud* en vele anderen, die zonder enig voordeel of gewin uit menschelevenheid hunne functien waarnamen, werden zelfs niet gespaard noch uitgezonderd, maar vooral was het in die tijd van het publiek onderwijs dat deze zuivering zich het meest deed gevoelen; toen de heer *de Corbiere* slechts den post van voorzitter van het publiek onderwijs bekleedde, had hij reeds den koning in zijn rapport van 27 Februarij 1821 het voorstel gedaan, om het publiek onderwijs onder een meet godsdienstig beheer te brengen; tot den rang van minister verheven zijnde, strekte zijne zorg zich bijzonder tot de collegien en scholen uit, alle de hoogleeraren welker godsdienstige gevoelens niet met die des ministers overeenstemden, werden van hunne leerstoelen beroofd, geheele genootschappen of collegien, hervormd en als het ware op nieuw opgericht, de kerkelijke en godsdienstige scholen vermeerderd en voorgegaan, die van het minder onderwijs het doel van de aanvallen der ministeriele dagbladen, en het ambt van hoogleeraar, ook niet meerder door bekwaamheid maar door gunst verkregen.

De heer *de Corbiere* die steeds de vrijheid der drukpers had

Te BREDA, bij BROESE & COON, Boekhandlers en Nieuwboeken.

SECRET

TO BE KEPT IN THE OFFICE OF THE SECRETARY OF THE ARMY

TO BE KEPT IN THE OFFICE OF THE SECRETARY OF THE ARMY